

Industrie en Waterbeheerders, voor welke uitdagingen staan we anno 2022?

Hét Nationale Watersymposium 2022

donderdag 30 juni 2022 | 10:00-16:15 uur | RHDHV in Amersfoort

PROGRAMMA

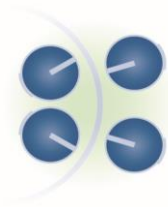
- 10:00 uur Opening door dagvoorzitter Lennart Silvis
- 10:05 uur Roberta Hofman-Caris (KWR Water Research Institute); Onberispelijk water.
- 10:30 uur Roy Tummers (VEMW); Waterprofielen voor betere besluitvorming bij dreigend watertekort.
- Pauze
- 11:30 uur Robert Jan Smeets (RHDHV); Internationaal perspectief op circulair water.
- 12:00 uur Johan Raap (Royal Cosun/Waterschap Aa en Maas); Zelf zuiverende bedrijven en de relatie met de Nederlandse waterbeheerders.
- 12:30 uur Matchmaking lunch georganiseerd door Envaqua; Thematische kennismaking met door TKI watertechnologie gefinancierde onderzoeksinstituten zoals Wetsus, KWR en CEW.

Zaal 1

- 13:15 uur Jaqueline de Dansschutter (Waternet); Rekenen aan duurzaamheid: van grondstoffen- naar waterfabriek.
- 13:45 uur Joost Edens/Annette Buunen (Envaqua Expertgroep resource recovery); Voldoende zoet water, een uitdaging van en voor iedereen, een aantal cases en de rode draad.
- 14:15 uur Erwin Beekman (North water); Business Development is vertrouwen en partnerschap.

Zaal 2

- 13:15 uur Marjolein Vanoppen (UGent/CAPTURE); Alternatieve en uitdagende waterbronnen: de uitdaging van organica.
- 13:45 uur Chris Dotremont (Friesland Campina); Stappen in duurzaam watermanagement binnen FrieslandCampina.
- 14:15 uur Rob Berbee (RWS); Gebruik hulpstoffen in circulatiekoelsystemen.
- Pauze
- 15:15 uur Lianne van Oord (Brightsite); Werken aan duurzaam water op Chemelot.
- 15:45 uur Forum discussie (o.l.v. dagvoorzitter), Johan Raap (Royal Cosun), Ignaz Worm (Envaqua), Roy Tummers (VEMW), Steffie Paardekooper (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, DGWB).
- 16:15 uur Netwerk borrel



Hét Nationale Watersymposium 2022

donderdag 30 juni 2022 | 10:00-16:15 uur | RHDHV in Amersfoort

ABSTRACTS

● **Roberta Hofman-Caris;** Onberispelijk water

De opdracht voor waterbehandelaars lijkt vrij eenvoudig: vervuild water schoon maken. Dat geldt voor zowel afvalwater als drinkwater. In de drinkwaterwereld wordt in dit verband wel gesproken over 'onberispelijk' water. Maar wat wordt daar precies mee bedoeld? Van de ene kant wordt het steeds lastiger om water te zuiveren, doordat er steeds meer verschillende stoffen in het milieu terechtkomen. En van de andere kant worden we steeds beter in het analyseren van steeds lagere concentraties aan allerlei stofjes. Wanneer is water 'schoon', of wanneer is het 'schoon genoeg'? En hoe communiceer je daarover met buitenstaanders?

● **Roy Tummers;** Waterprofielen voor betere besluitvorming bij dreigend watertekort

In 2021 is door de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken en Klimaat in samenwerking met Koninklijke VEMW een nieuw instrument ontwikkeld en in de praktijk getoetst: het Waterprofiel. Een waterprofiel geeft inzicht in de waterbelangen van een industriële watergebruiker waardoor de kwaliteit van de besluitvorming in tijden van (dreigend) watertekort sterk verbetert.

● **Robert Jan Smeets;** Internationaal perspectief op circulair water

Waterbeschikbaarheid, waterkwaliteit en circulair water bij de industrie zijn relatief nieuwe onderwerpen in Nederland. Buiten Nederland, m.n. in gebieden met waterschaarste is dit al veel langer de standaard. Aan de hand van een aantal praktijkvoorbeelden wordt getoond hoe RHDHV haar industriële klanten hierbij helpt.

● **Johan Raap;** Zelf zuiverende bedrijven en de relatie met de Nederlandse waterbeheerders

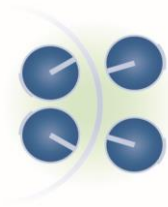
Nog steeds bestaat volgens velen de waterketen uit drinkwaterbedrijven, gemeentelijke (riolering) en waterschappen (rioolwaterzuivering). Industriële activiteiten worden lang niet altijd in de waterketen gepositioneerd. Of het moet lozing van bezwaarlijke stoffen zijn, indirect danwel direct. Toch kunnen bedrijven een belangrijke rol spelen, door juist aan te haken aan het gemeentelijke rioleringsstelsel of door juist direct aan te haken aan het regionale oppervlaktewatersysteem. In het eerste geval worden stoffen mogelijk slimmer en op grotere schaal door waterschappen gewonnen en behoeven bedrijven geen specialistische kennis op dat vlak op te bouwen. In dat tweede geval worden stoffen vaak duurzamer gewonnen en bestaat meteen een mogelijkheid tot intern waterhergebruik. In feite bestaat er dus geen blauwdruk. In deze presentatie worden voorbeelden gegeven voor beide benaderingen, en de dringende oproep zal zijn die van nuancering en serieuze beschouwing van de rol van bedrijven, ook in de waterketen.

● **Jaqueline de Danschutter;** Rekenen aan duurzaamheid: van grondstoffen- naar waterfabriek

Door op een integrale manier aan duurzaamheid te rekenen is onze blik verruimd. Waar we eerst ons water zagen als transportmiddel voor energie en grondstoffen, zien we het water nu als product. Een product dat kan bijdragen aan de drastische verlaging van onze milieu-impact.

● **Joost Edens en Anette van Buuren;** Voldoende zoet water, een uitdaging van en voor iedereen, een aantal cases en de rode draad.

De beschikbaarheid van voldoende zoet water van de juiste kwaliteit op de juiste plaats is in de huidige situatie al regelmatig een uitdaging. Het is onze stellige overtuiging dat deze uitdaging in de toekomst alleen maar groter zal worden. Er moet dus actie worden ondernomen. Welke oplossingen zijn voorhanden? Aan



Hét Nationale Watersymposium

de hand van een aantal cases willen we u meenemen in de uitdagingen, de mogelijke oplossingen en de rode draad door deze cases heen.

- **Erwin Beekman;** Business Development is vertrouwen en partnerschap

De Eemshaven is de laatste jaren flink in ontwikkeling. Dit betekent een toenemende watervraag vanuit Noordoost-Groningen naar water om te kunnen gebruiken als koel- en proceswater. De oprichting van North Water hangt direct samen met het vinden van goede alternatieven voor het gebruik van drinkwater in de industrie. North Water is dan ook erg trots op de nieuwe industriewaterzuivering in Garmerwolde, bij de RWZI aan het Eemskanaal. Daar levert de nieuwe industriewaterzuivering van North Water via een leiding van dertig kilometer sinds mei dit jaar op een duurzame manier water aan de industrie in de Eemshaven met Google als eerste grote afnemer, beschermen we drinkwaterbronnen voor de drinkwatervoorziening en is de leveringszekerheid in Noordoost-Groningen duurzaam en robuust versterkt voor bedrijven én particulieren in de regio. Voor de levering van industriewater in de Eemshaven gebruiken we nu oppervlaktewater maar over een paar jaar gebruiken we ook gezuiverd afvalwater. Deze duurzame ontwikkeling kan alleen op basis van wederzijds vertrouwen en partnerschap.

- **Marjolein Vanoppen;** Alternatieve en uitdagende waterbronnen: de uitdaging van organica

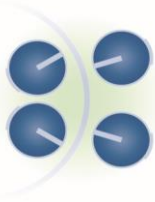
De zoektocht naar alternatieve waterbronnen en efficiënter watergebruik confronteren ons met vele uitdagingen. Samenstelling en concentratie door organisch materiaal is daar een van. Membraanretentie, vervuiling, vorming van desinfectie bijproducten, biostabiliteit en corrosie worden allen beïnvloed door de aard van het organisch materiaal, waar vaak niet veel over bekend is omdat overkoepelende parameters als NOM, TOC, COD gebruikt worden. In deze presentatie worden voorbeelden gegeven van technologieën om de aard van het organisch materiaal te ontrafelen en het effect van de verschillende fracties te bepalen vanuit enkele afgelopen en lopende projecten.

- **Chris Dotremont;** Stappen in duurzaam watermanagement binnen FrieslandCampina

FrieslandCampina heeft de ambitie om de water footprint in de toeleveringsketen verder te reduceren. Concreet, het waterverbruik op de productielocaties moet tegen 2030 met 25% afnemen. Waterhergebruik in de voedingsindustrie is onderhevig aan strenge eisen, immers, voedselveiligheid primeert altijd. In deze lezing wordt dieper ingegaan hoe FrieslandCampina haar doelstellingen voor waterhergebruik op een "veilige" manier implementeert. De presentatie omvat juridische aspecten, kwaliteits- en hygiënische regels die moeten worden nageleefd, waar en hoe lokale autoriteiten moeten worden betrokken, kritische waterkwaliteitsparameters die moeten worden gemeten en gecontroleerd, houdbaarheid, soorten water die beschikbaar zijn op verschillende productielocaties, beschikbare behandelingstechnologieën en "last but not least" bestaande cases. Tot slot zal kort ingegaan worden op enkele R&D-projecten rond waterhergebruik waaraan FrieslandCampina momenteel participeert.

- **Rob Berbee;** Gebruik hulpstoffen in circulatiekoelsystemen

In de presentatie zal een kijkje worden gegeven in het chemicaliëngebruik in koelwater in circulatiekoelsystemen. Deze worden vaak ongezuiverd geloosd op Rijkswater. In vergelijking met de reguliere lozingen is de vracht van de geloosde hulpstoffen erg groot. In de afgelopen jaren zijn er nieuwe technieken opgekomen die met minder hulpmiddelen toe kunnen. Dat is een grote plus. Schoon water is immers voor iedereen een groot goed. De industrie heeft inmiddels aangegeven dat ze net als de overheid toe willen naar chemiearme koelwaterbehandeling. Alternatieve innovatieve technieken kunnen ons verder brengen op die weg naar schoon water.



Hét Nationale Watersymposium

- **Lianne van Oord;** Werken aan duurzaam water op Chemelot

Chemelot werkt hard aan het verduurzamen van de site, om de energietransitie en grondstoffen transitie vorm te geven. Omdat de site zo'n60 fabrieken huisvest en deze vergaand geïntegreerd zijn, vraagt dit om een gezamenlijke aanpak. Dit geldt ook voor het watersysteem dat integraal onderdeel is van deze transitie; enerzijds omdat water en energie direct aan elkaar gekoppeld zijn, anderzijds omdat nieuwe processen nieuwe verontreinigingsprofielen kennen. Om dit te accommoderen en tegelijk ook te voldoen aan zich verder ontwikkelende normen voor emissies naar water werkt Brightsite met partners op de site en RHDHV aan een Roadmap water.

- **Forum discussie**

met Johan Raap (Royal Cosun), Ignaz Worm (Envaqua), Roy Tummers (VEMW), Steffie Paardekooper (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, DGWB)